

Rapportbesprekingen

Kleine J. 2000. Fauna-inventarisatie Dwingelderveld en omgeving 1999. Rapport, Davidshoeve 1, 7991 PB Dwingeloo. 158 pp + bijlagen.

In het bekende stramien wordt een reeks van faunistische kartering en waarnemingen voor het voetlicht gebracht. De hoge waterstand resulteerde in forse aantallen watervogels, waaronder 46 paren Geoorde Fuut maar geen duidelijk herstel van Wintertaling (zoals dat ook elders in Drenthe uitbleef, een zorgwekkende ontwikkeling). Veel trends (over 1982-99) deden me verbaasd staan: afname Buizerds, gelijkblijvende Ransuilen, Zomertortels en Tapuiten, fenomenale aantallen Houtduiven, stijging Wielewalen? Andere trends lijken precies de ontwikkelingen elders te volgen. De soortteksten zijn helaas erg kort (grafiek, aantallen, doortrekkers; helaas ontbrak dit jaar de fenologie), waardoor lang niet altijd is te achterhalen wat er nu precies gaande is. Een trend sec zegt dan weinig. Met zo'n mooie reeks teljaren zou het interessant zijn eens iets meer aandacht te besteden aan analyses. Dat zou tegelijk een goede reden zijn de kartering van algemene vogels aan de wilgen te hangen; de aldus verkregen extra tijd kan worden benut voor diepergaand onderzoek en analyse. Want steekhoudende kartering van Houtduif, Merel, Goudhaan en Vink in zo'n waanzinnig groot telgebied is onmogelijk. Ondanks deze voorbehouden blijft het een indrukwekkende prestatie. De toevoeging van krantenberichten over het Dwingelderveld geeft het tijdsbeeld goed weer: telkens weer verbaas je je over het aplomb waarmee Jan en alleman rechten aan het gebied denkt te kunnen ontleen. Helaas vinden ze daarvoor steeds vaker een willig oor bij de beheerders: niet de planten en dieren, maar de mensen zijn cruciaal in het Nationale Park. Dus natte voeten, hè jakkiebah, dat kan niet! -Rob G. Bijlsma-

Mulder J. 2000. Fauna inventarisatie Ravenswoud/Appelscha e.o. Jaarverslag 1999. Eigen uitgave, Meesterlokstraat 22, 8427 RD Ravenswoud.

Dit verslag beschrijft de broedresultaten van nestkastbewoners (vooral Kool- en Pimpelmees, Bonte Vliegenvanger), roofvogelkarteringen en nestcontroles (Havik afnemend sinds piek in 1994-95), controles van Kerkuilen (kasten, beste jaar sinds 1988, enig bevreemdend na de piek in 1999), prooikeus van Ransuilen, tellingen van Oever- en Huiszwaluw en Roek, ringactiviteiten, terugmeldingen van geringde vogels, trekvogeltellingen in september en oktober op het Fochteloërveen (gesommeerd per periode), fenologie (uitsluitend eerste waarnemingen, waardoor de waarde ervan beperkt is), losse waarnemingen en reptielen en amfibieën. Een grote verscheidenheid aan bezigheden en resultaten, duidelijk aangevend wat je als begeistert individu allemaal op je vork kunt nemen. -Rob G. Bijlsma-

Arend Veenstra. 1999. Dagboek van een vogelaar. Aantekeningen over 40 jaar vogels ringen. Uitgegeven in eigen beheer, Westervelde. 197 pp.

Een opmerkelijk rapport en waard om hier te worden besproken. Arend Veenstra geeft op eigen wijze, in een boeiend verslag, weer wat er zoal gebeurt als je 40 jaar bezig bent met vogels. Zijn korte notities, die hij meestal na het ringwerk opschreef, vormen de basis voor dit rapport. Het resultaat is een gevarieerd beeld van de ontwikkelingen in de vogelwereld en een vlot geschreven, anecdotisch en betrokken verhaal. Er komt dan ook van alles aan bod. Natuurlijk vogels, maar ook de mens achter die vogels. Veel foto's en illustratiemateriaal geven een bijzonder beeld. Het werkterrein is eigenlijk heel Noord-Nederland en het rapport is doordrenkt met Arends liefde voor weidevogels. Het wilsterflappen is al bijzonder, maar ook de stukjes over de 'roodpotige' Kievit, de uitgestorven grote Canadese Gans (*Branta canadensis maxima*), een inwoner van Roden die nog lijsterstrikken kan maken, gebruik van lokvogels en de beschrijvingen van vogels in hun omgeving (kolonievorming van Grutto's op de vochtige heide van het Noordscheveld). Het is slechts een willekeurige opsomming.

Het ringen liet ik nog onbesproken, maar Arend ringde in die 40 jaar ruim 15.000 vogels in 105 soorten. Van Goudplevier en Kievit ringde hij bijna 5000 vogels. Ook worden in het rapport leuke terugmeldingen beschreven, zoals een Kempshaan van Barbados.

Het is een hele klus geweest voor Arend om dit verslag samen te stellen. Maar het resultaat mag er zijn. Op deze wijze is er ook voor de nieuwe lichter vogelaars een mogelijkheid om iets te weten te komen over het vogelen en de vogelaars (en hun drijfveren) in de vorige eeuw. Ik hoop dat Arend nog meer van zijn omvangrijke materiaal en kennis aan het papier zal toevertrouwen. - Jan Grotenhuis-